

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 6CoCsp/22/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8822202401
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 12. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Andrej Radomský
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2023:8822202401.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Andreja Radomského a členov senátu JUDr. Gabriely Világiovej a JUDr. Romana Lajoša v spore žalobcu: EOS KSI Slovensko, s.r.o., Pajštúnska 5, 85 102 Bratislava – Petržalka, IČO: 35 724 803, zastúpeného Remedium Legal, s.r.o., Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava – Petržalka, IČO: 53 255 739, proti žalovanému: A. B., nar. XX.XX.XXXX, 094 21 Kučín č. 140, o zaplatenie 5.301,19 Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Vranov nad Topľou, č.k. 7Csp/76/2022-139 z 31. marca 2023 jednohlasne, takto

rozhodol:

- I. Potvrďuje rozsudok v napadnutom výroku II. a III.
- II. Žalovanému voči žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa podanou žalobou domáhal voči žalovanému zaplatenia sumy 5. 301,19 Eur s prísl. z titulu vrátenia požičaných peňažných prostriedkov po zosplatnení úveru.

2. Okresný súd Vranov nad Topľou (ďalej len „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom rozhodol takto:

- I. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi sumu 1.410,23 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne od 04.03.2022 do zaplatenia a to všetko v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.
- II. V prevyšujúcej časti súd žalobu z a m i e t a.
- III. Žalovanému sa nárok na náhradu trov konania n e p r i z n á v a.

3. Svoje rozhodnutie odôvodnil použitím § 1 ods. 2 prvá veta, § 2 písm. a), b), g), § 7 ods. 1, § 9 ods. 2, § 11 ods. 1 a 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom ku dňu uzatvorenia zmluvy (ďalej len „zákon č. 129/2010 Z. z.“), § 52 ods. 1 až 4, § 53 ods. 1 až 3, 4 písm. t), 5, 6, 9, § 54 ods. 1 a 2, § 517 ods. 1 a 2, § 524 ods. 1 a 2, § 526 ods. 1 a 2, § 566 ods. 2 a § 796 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov (ďalej len „OZ“), § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy (ďalej len „zákon č. 483/2001 Z. z.“), § 132 ods. 1 až 3, § 150 ods. 1 a 2, § 151 ods. 1 a 2, § 255 ods. 1, § 262 ods. 1, 2 a § 282 CSP zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“).

4. V súdnej veci skutkovo ustálil, že Všeobecná úverová banka a.s. Mlynské nivy 1, 829 90 Bratislava (ďalej len „právny predchodca žalobcu“) ako veriteľ a žalovaný ako dlžník uzavreli dňa 05.12.2016 zmluvu o poskytnutí spotrebiteľského úveru „Flexipôžička“ č. 014332211051216, na základe ktorej právny predchodca žalobcu poskytol žalovanému úver v sume 4. 890 Eur v 96-tich splátkach á 91,16 Eur, v ktorej bolo zahrnuté aj poisťné vo výške 3,96 eur, s dátumom splatnosti 1. splátky 20.12.2016, dátumom

poslednej splátky 20.11.2024, pri RPMN 16,57 %, úrokovej sadzbe 15 % ročne, výške poplatku za poskytnutie úveru 97,80 Eur, celkových nákladoch 3.579,- Eur a odplate 17,97 %, resp. pri RPMN bez zľavy z voliteľnej služby 18,88 %, úrokovej sadzbe 17 % a celkových nákladoch 4. 120,44 Eur. Ďalej ustálil, že žalovanému bol 05.12.2016 poskytnutý úver vo výške 4. 890 Eur, toho istého dňa mu bola z účtu odčerpaná zrážka 97,80 Eur, prvá splátka úveru bola vykonaná dňa 22.12.2016, pričom žalovaný do postúpenia pohľadávky vykonal úhrady v celkovej sume 3. 479,77 Eur. Skutkovo tiež ustálil, že právny predchodca žalobcu upozornil žalovaného na zosplatnenie výzvou ktorú si žalovaný prevzal a následne úver zosplatnil, oznámenie o čom bolo tiež doručené žalovanému. Vecnú aktívnu legitimáciu žalobcu vyhodnotil za preukázanú. Keďže rozsah čerpania a úhrad žalovaný nespochybňoval, súd prvej inštancie z týchto nesporných tvrdení vychádzal a všetky úhrady žalovaného započítal na istinu úveru. Preto dlh žalovaného ku dňu vyhlásenia rozsudku ustálil na sumu 1. 410,23 Eur.

5. Svoje rozhodnutie právne zdôvodnil záverom, že zmluva uzavretá medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným má charakter spotrebiteľskej zmluvy v zmysle § 52 ods. 1 a nasl. OZ a zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, ktorej obsah žalovaný pred jej podpisom nemohol podstatným spôsobom ovplyvniť. Veriteľ poskytol finančné prostriedky žalovanému v rámci jeho podnikateľskej činnosti a bankového povolenia, pričom žalovaný pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekonal v rámci predmetu svojej obchodnej či inej podnikateľskej činnosti, ale ako spotrebiteľ. Uzavrel, že predmetná zmluva neobsahuje správny údaj o celkovej výške spotrebiteľského úveru vyžadovaný § 9 ods. 2 písm. g) zákona č. 129/2010 Z. z., pretože žalobca do spotrebiteľského úveru zahrnul i spracovateľský poplatok. Poukázal na to, že zákon č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy v ustanovení § 2 písm. g) a písm. h) rozlišoval medzi spotrebiteľským úverom a celkovými nákladmi spotrebiteľa spojenými so spotrebiteľským úverom. Mal za to, že ak žalobca, resp. jeho právny predchodca do celkovej výšky spotrebiteľského úveru zahrnul aj tento spracovateľský poplatok, ide o postup v rozpore s požiadavkou odbornej starostlivosti veriteľa, ktorý mohol narušiť ekonomické správanie spotrebiteľa vo vzťahu k poskytnutiu úveru, resp. o nekalú obchodnú praktiku, ktorá je zakázaná. Právne uzavrel, že v skutočnosti bol žalovanému poskytnutý úver nie vo výške 4. 890,- Eur, ale vo výške 4. 792,20 Eur (4 890-97,80 Eur), čo vyplýva zo skutočnosti, že v deň poskytnutia úveru bola čiastka poplatku za úver zrazená zo žalovanému poskytnutej sumy. Pri tomto závere vychádzal z rozsudku Súdneho dvora Európskej únie vo veci C-377/14 zo dňa 21.04.2016, podľa ktorého sa článok 3 písm. l) a článok 10 ods. 2 Smernice 2008/48/ES, ako aj bod I prílohy 1 tejto Smernice majú vykladať v tom zmysle, že celková výška úveru a výška čerpania úveru označujú celkovú sumu, ktorá bola daná k dispozícii spotrebiteľovi, čo vylučuje sumy, ktoré si poskytovateľ úveru účtuje na úhradu nákladov súvisiacich s predmetným úverom a ktoré nie sú tomuto spotrebiteľovi reálne vyplatené. Pojem „celková čiastka, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť“ je vymedzený v článku 3 písm. h) Smernice 2008/48 ako „súčet celkovej výšky úveru a celkových nákladov spotrebiteľa spojených s úverom“, z čoho je vyvoditeľné, že pojmy „celková výška úveru“ a „celkové náklady spotrebiteľa spojené s úverom“ sa vzájomne vylučujú a celková výška úveru preto nemôže zahŕňať sumy, ktoré vstupujú do celkových nákladov na úver pre spotrebiteľa. Do celkovej výšky úveru v zmysle článku 3 písm. l) a článku 10 ods. 2 Smernice 2008/48 nemožno zahrnúť nijakú zo súm určených ako odmenu za záväzky dohodnuté z dôvodu predmetného úveru, ako sú administratívne poplatky, úroky, provízie a akékoľvek ďalšie poplatky, ktoré musí spotrebiteľ zaplatiť. Nadväzne na to uzavrel, že údaj o celkovej výške spotrebiteľského úveru má vplyv aj na správnosť udávanej hodnoty RPMN vyžadovanej § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/1020 Z. z. Konštatoval, že pokiaľ žalobca pri výpočte RPMN zahrnul do celkovej výšky úveru aj spracovateľský poplatok, bez akýchkoľvek pochybností došlo k podhodnoteniu RPMN. Na základe týchto pochybení zmluvy mal za to, že poskytnutý úver je potrebné posúdiť ako bezúročný a bez poplatkov v zmysle § 11 ods. 1 písm. b) zákona č. 129/2010 Z. z. v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy. Nad rámec uvedeného záveru tiež vo vzťahu k spracovateľskému poplatku (správne poplatku za poskytnutie úveru-poznámka odvolacieho súdu) zastal názor, že takýto poplatok považuje za neprijateľnú podmienku v zmysle § 53 ods. 4 písm. t) OZ, nakoľko ním veriteľ požaduje od spotrebiteľa plnenie za službu, ktorá nesleduje záujem spotrebiteľa. Ide o poplatok, ktorý slúži len záujmom veriteľa, pričom náklady na neho sú kompenzované aj v úrokoch za poskytnutý úver. Poukázal tiež na znenie § 1 ods. 1 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov (ďalej len „Nariadenie vlády SR č. 87/1995 Z. z.“), podľa ktorého odplatu pri poskytnutí peňažných prostriedkov spotrebiteľovi tvoria úrok, poplatky a akékoľvek iné odplatné plnenia alebo iné náklady, ktoré sú dohodnuté pri podpise spotrebiteľskej zmluvy a ktoré sú spojené s poskytnutím peňažných prostriedkov alebo vyžadované pri poskytnutí peňažných prostriedkov. Uzavrel, že vzhľadom na záver o bezúročnosti a bezpoplatkovosti

úveru je žalovaný povinný vrátiť žalobcovi poskytnutú sumu po odpočítaní žalovaným vykonaných úhrad. K žalobnému nároku na úhradu poplatkov za poistenie z úveru vo výške 23,76 Eur súd prvej inštancie uzavrel, že poistenie tak ako bolo dojednané v predmetnej úverovej zmluve, nezodpovedá ustanoveniam § 788 a nasl. OZ o poisťných zmluvách, žalobca nijako nepreukázal, či skutočne došlo k dojednaniu poistenia a nepredložil súdu žiaden iný doklad preukazujúci vznik poistenia. Vyjadril pochybnosti o skutočnom oboznámení sa s uvedenými dokumentmi žalovaným a konštatoval, že uvedenie údajov o pristúpení k poisteniu bolo už súčasťou vopred pripravenej zmluvy. Za takého stavu sa žalovaný pre poistenie nerozhodol po zvážení istého rizika, resp. vzniku poisťnej udalosti, ale že prijatie už vopred naformulovaného poistenia bolo jednou z podmienok uzatvorenia predmetnej úverovej zmluvy. Preto bol nárok v časti uplatneného poistenia súdom prvej inštancie zamietnutý, rovnako ako bol zamietnutý aj nárok na zaplatenie poplatku za upomienku vo výške 4,- Eurá, pri ktorom mal súd prvej inštancie za to, že zmluvná podmienka, na základe ktorej bol účtovaný narúša rovnováhu zmluvných strán. Pritom konštatoval, že takéto poplatky sú od spotrebiteľa spôsobilé získať čiastku, ktorá v značnej miere prevyšuje skutočné náklady na takéto výdavky dodávateľa a že takýto poplatok má jednoznačne sankčný charakter. Svojou podstatou nemôže ísť o paušalizáciu nákladov spojených s uplatnením nákladov spojených s uplatnením pohľadávky podľa § 121 ods. 3 OZ, ale skôr o nejakú zmluvnú pokutu v zmysle § 544 ods.1 OZ za omeškanie dlžníka s úhradou ceny za hlavný predmet. K tomu tiež poukázal na to, že žalobca žiadnym spôsobom nepreukázal, že by mu vôbec nejaké náklady spojené s upomienkou vznikli. Predmetný poplatok tak predstavuje iba ďalšiu sankciu v prípade omeškania spotrebiteľa s úhradami dlhu a nie skutočnú náhradu nákladov dodávateľa, z dôvodu ktorého je uplatňovanie uvedeného poplatku možné považovať s poukazom na § 3 a § 39 OZ za priečiaci sa dobrým mravom. Súd prvej inštancie súčasne nepovažoval za splnené ani zákonné podmienky pre vydanie žalobcom navrhnutého rozsudku pre uznanie, majúc za to, že žalobou uplatnený nárok žalovaný výslovne neuznal, iba požiadal o splátkový kalendár.

6. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 2 Civilného sporového poriadku v spojení s čl. 17 Civilného sporového poriadku tak, že ju pomerne úspešnejšiemu žalovanému nepriznal, zohľadniac pritom, že žalovaný si náhradu trov konania neuplatňoval a ani zo spisu mu žiadne trovy nevyplyvali.

7. Proti zhora označenému rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. b), f) a h) CSP. Namietal v ňom, že zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje správny údaj o celkovej výške poskytnutého úveru. Poukázal na obsah čl. I. zmluvy o spotrebiteľskom úvere, pripojený výpis z účtu, na ktorý bol úver čerpaný, ako aj čl. IV. bod 2 Obchodných podmienok. Žalovaný mal podľa neho pri uzatváraní zmluvy možnosť uhradiť poplatok v hotovosti, bezhotovostne alebo z prostriedkov úveru, pričom možnosť úhrady poplatku za poskytnutie úveru z prostriedkov úveru si vybral sám žalobca. Namietal, že dojednanie úhrady poplatku za poskytnutie úveru z inkasného účtu nie je neprijateľnou podmienkou, zakladajúcou značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa a že ide o individuálne zmluvné dojednanie. Právne posúdenie súdu prvej inštancie v tomto kontexte považoval za nespravodlivé, nakoľko bezdôvodne zmluvným stranám zakazuje dohodu o úhrade poplatku z rovnakého účtu, na ktorý bol čerpaný úver. Namietal tiež, že súd sa pri uplatnenom právnom posúdení vôbec nezaoberal možnosťou, že žalovaný mohol mať na účte, na ktorý mu bol úver poskytnutý aj svoje vlastné finančné prostriedky a neskúmal, či práve z nich nemohol byť v súdenom prípade uhradený spracovateľský poplatok. K výpočtu RPMN namietal, že v prípade pripustenia výšky poskytnutého úveru v sume 4. 792,20 Eur mala byť z jeho výpočtu vyňatá súčasne aj suma poplatku za poskytnutie úveru (97,80 Eur). Hodnota RPMN uvedená v zmluve o spotrebiteľskom úvere (18,88%) je podľa neho v súlade so vzorcom na jej výpočet uvedenom v zákone č. 129/2010 Z. z. Napadnuté rozhodnutie označil za nepreskúmateľné, pretože v jeho odôvodnení sa nenachádza žiaden výpočet RPMN, aj keď obsahuje záver o tom, že hodnota RPMN v zmluve nie je uvedená správne. Namietal tiež závery súdu prvej inštancie o nepreukázaní uzatvorenia poisťnej zmluvy podľa § 788 OZ a vzniku poistenia, k čomu poukázal na súhlasy žalovaného obsiahnuté v predloženej zmluvnej dokumentácii. Tvrdil, že dohodnuté poistenie bolo plne fakultatívne a žalovaný sa toto poistenie rozhodol sám uzavrieť, k čomu poukázal na obsah žiadosti o flexipôžičku č. 014332211051216 z 05.12.2016. Namietal, že získanie spotrebiteľského úveru nebolo podmienené uzatvorením poistenia a preto výpočet celkovej čiastky, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť v súvislosti s poskytnutím úveru, do ktorého malo byť zahrnuté aj dohodnuté poisťné považoval za svojvoľné, založené na subjektívnej nepodloženej úvahe súdu prvej inštancie. Na podporu svojej argumentácie poukázal na právny názor vyslovený v uznesení Krajského súdu v Prešove sp. zn. 1CoCsp/4/2022 z 12.04.2022, rozsudok Krajského súdu

v Košiciach sp. zn. 6Co/79/2019 z 24.03.2020, uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1ObdoV/10/2012 z 30.05.2013 a sp. zn. 4Cdo/90/2013 z 22.08.2013. Napokon namietal, že v danej veci podľa neho boli splnené podmienky pre vydanie rozsudku pre uznanie, pretože žalovaný de facto uznal nárok uplatnený v tomto konaní.

8. Žalovaný sa k podanému odvolaniu nevyjadril.

9. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie bolo podané v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo v zmysle zásad vyplývajúcich z § 379 a nasl. CSP, bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 CSP a contrario) s tým, že miesto a čas vyhlásenia rozsudku oznámil na úradnej tabuli Krajského súdu v Prešove a na jeho webovej stránke najmenej 5 dní vopred a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

10. V odvolacom konaní z dispozičnej zásady vyplýva, že odvolací súd vec prejedná v medziach, v ktorých sa odvolateľ domáha prieskumu. Určením rozsahu napadnutia rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolateľ nielen vymedzuje to, ohľadne akých výrokov u rozhodnutia súdu prvej inštancie nastal suspenzívny účinok odvolania, ale súčasne stanoví medze, v ktorých je odvolací súd oprávnený a povinný rozhodnutie súdu prvej inštancie preskúmať.

11. Odvolací súd v odvolacom konaní posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích dôvodov v kontexte s namietaným nesprávnym procesným postupom súdu prvej inštancie, nesprávnymi skutkovými zisteniami a nesprávnym právnym posúdením prípadu, teda to, či súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne, v úplnosti, aplikoval príslušné právne predpisy, či riadne svoje rozhodnutie odôvodnil, to všetko s prihliadnutím na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (viď rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II.ÚS 78/05).

12. K odvolaciemu dôvodu v zmysle § 365 ods. 1 písm. b) CSP, t. j. že súd prvej inštancie svojím nesprávnym procesným postupom znemožnil odvolateľovi uskutočnenie procesných práv v takej miere, že došlo k porušeniu práva odvolateľa na spravodlivý proces, odvolací súd uvádza, že medzi zložky práva na spravodlivý proces (right to fair trial) možno zaradiť predovšetkým právo na prístup k súdu, právo na súd zriadený zákonom, právo na nezávislý a nestranný súd, právo na zákonného sudcu, právo na prejednanie sporu v primeranej lehote, právo na riadne poučenie o procesných právach a povinnostiach, právo byť vypočutý, právo navrhovať dôkazy a vyjadrovať sa k nim, kontradiktórnosť konania, rovnosť zbraní, zákaz prekvapivých rozhodnutí, zákaz ľubovôle, právo na vyporiadanie sa so všetkými relevantnými skutočnosťami v konaní zo strany súdu, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, právo na preskúmanie rozhodnutia. Porušenie ktoréhokoľvek čiastkového práva strany sporu postupom súdu síce predstavuje pochybenie súdu, avšak o naplnenie odvolacieho dôvodu v zmysle § 365 ods. 1 písm. b) CSP pôjde iba vtedy, ak nesprávny procesný postup súdu, znemožňujúci realizáciu práv strany sporu, dosiahne určitú intenzitu, ktorá odôvodní záver o tom, že celé konanie sa javí ako nespravodlivé. Konkrétne pochybenie súdu preto musí byť hodnotené v kontexte celého konania.

13. K odvolaciemu dôvodu v zmysle § 365 ods. 1 CSP písm. f) CSP, t. j. že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam odvolací súd uvádza, že dokazovanie je procesný postup, ktorý je založený na vykonávaní jednotlivých dôkazných prostriedkov súdom a ich následnom zhodnotení. Význam dokazovania teda spočíva v získavaní dôležitých poznatkov na základe ktorých súd stanoví skutkový stav v prejednávanej veci a z ktorého potom vychádza a na ktorý následne aplikuje aj konkrétnu právnu normu, resp. právne normy, teda rozhoduje. Zistenie skutkového stavu, ktoré objektívne zodpovedá stavu veci je jednou z najdôležitejších činností v rámci sporového konania, pretože je základným predpokladom vôbec pre rozhodnutie súdu. Dôkazmi overený skutkový stav je významný však aj z hľadiska posúdenia správnosti tvrdení strán sporu a unesenia dôkazného bremena, ktoré je predpokladom ich úspešnosti, a to obzvlášť v sporovom konaní (primerane rozsudok NS SR sp. zn. 4Cdo/256/2012). Odvolací súd tiež zdôrazňuje aj to, že súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom strany sporu a procesný postoj strany sporu zásadne nemôže bez ďalšieho dokazovania implikovať povinnosť súdu akceptovať návrhy, procesné úkony

a obsah opravných prostriedkov a rozhodovať podľa nich. Súdny sú povinné na všetky uvedené procesné úkony primeraným, zrozumiteľným a ústavne akceptovateľným spôsobom reagovať v súlade s platným procesným poriadkom, a to aj pri rešpektovaní druhu civilného procesu, v ktorom strana sporu uplatňuje svoje nárok alebo sa bráni proti ich uplatneniu, prípadne štádia civilného procesu. K námietke nesprávneho skutkového zistenia z vykonaných dôkazov odvolací súd taktiež uvádza, že vykonané dôkazy hodnotí súd podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti. Vyhodnotenie vykonaných dôkazov súd uvedie v odôvodnení rozsudku podľa § 220 ods. 2 CSP. Voľné hodnotenie dôkazov súdom prirodzene neznamená ľubovôľu hodnotenia. Súdy hodnotí jednotlivý dôkaz z hľadiska jeho dôležitosti, zákonnosti a pravdivosti. Po individuálnej selekcii následne súd hodnotí všetky dôkazy vo vzájomnej súvislosti. K nesprávnym skutkovým zisteniam z vykonaných dôkazov súd dospeje nesprávnym vyhodnotením dôležitosti alebo pravdivosti dôkazov, alebo porušením pravidiel formálnej logiky.

14. K odvolaciemu dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. h/ CSP (t. j. nesprávnemu právnemu posúdeniu veci súdom prvej inštancie) odvolací súd uvádza, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Je to činnosť súdu spočívajúca v podradení zisteného skutkového stavu príslušnej právnej norme, ktorá vedie súd k záveru o právach a povinnostiach účastníkov právneho vzťahu. Riešenie právnej otázky (quaestio iuris) prebieha v procese právneho posudzovania vecí, pri ktorom súd uvažuje o určitej právnej norme, zamýšľa sa nad možnosťou (potrebou) jej aplikácie, skúma jej obsah, zmysel a účel, normu interpretuje a na podklade svojich skutkových zistení prijíma právne závery o existencii alebo neexistencii dôvodu pre aplikovanie predmetnej právnej normy na posudzovaný prípad (pozri napr. uznesenie Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 9Cdo/23/2021 z 29.09.2021). Nesprávnym právnym posúdením vecí je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. Omyl ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery (pozri napr. Najvyšší súd SR, sp. zn. 7 Cdo 7/2010).

15. Odvolací súd po preskúmaní prípadu v medziach podaného odvolania, ktorého rozsahom bol viazaný konštatuje, že súd prvej inštancie zistil vo veci skutkový stav v dostatočnom rozsahu a zo zistených skutočností vyvodil správne právne závery. Keďže ani v priebehu odvolacieho konania sa na týchto skutkových a právnych zisteniach nič nezmenilo, odvolací súd si osvojil náležité a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia prvoinštančného súdu, na ktoré v plnom rozsahu poukazuje.

16. V zhode so súdom prvej inštancie, ani odvolací súd v predmetnej veci nemá pochybnosti o tom, že predmetný vzťah medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným je vzťahom spotrebiteľským, pretože uzatvorená zmluva je štandardnou formulárovou spotrebiteľskou zmluvou, v ktorej právny predchodca žalobcu vystupoval v postavení dodávateľa, pretože pri uzatváraní spotrebiteľskej zmluvy konal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti a žalovaný je spotrebiteľom, keďže pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekonal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

17. Zákon č. 129/2010 Z. z. v § 9 ods. 2 presne definuje, ktoré náležitosti, okrem všeobecných, musia spotrebiteľské zmluvy obsahovať. Súdy prvej inštancie sa preto najskôr správne zaoberali skúmaním, či uzatvorená spotrebiteľská zmluva obsahuje všetky obligatórne náležitosti požadované zákonom. Pod pojem celková čiastka, ktorú má spotrebiteľ zaplatiť v zmysle § 9 ods. 2 písm. g) zákona č. 129/2010 Z. z. možno rozumieť všetky náklady vrátane úrokov, provízií, daní a poplatkov akéhokoľvek druhu, ktoré musí spotrebiteľ zaplatiť v súvislosti so zmluvou o spotrebiteľskom úvere a ktoré sú veriteľovi známe, okrem notárskych poplatkov; do celkových nákladov patria aj náklady na doplnkové služby súvisiace so zmluvou o spotrebiteľskom úvere, a to najmä poisťné, ak spotrebiteľ musí navyše uzavrieť zmluvu o poskytnutí takejto doplnkovej služby, aby získal spotrebiteľský úver alebo aby ho získal za ponúkaných podmienok.

18. Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia odvolací súd poukazuje na závery vyplývajúce z rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 9Cdo/287/2021 z 30.06.2022, ktorý v odpovedi na otázku, či v zmluve o spotrebiteľskom úvere je správne uvedená celková výška úveru aj v prípade, ak po vyplatení tejto zmluvne dohodnutej výšky úveru spotrebiteľovi na určený účet z tohto účtu zinkasuje banka na základe dohody so spotrebiteľom poplatok za poskytnutie úveru vyslovil,

že celkovú výšku spotrebiteľského úveru podľa § 2 písm. l) zákona č. 129/2010 Z. z. predstavuje suma finančných prostriedkov reálne poskytnutá spotrebiteľovi veriteľom. Poplatok za poskytnutie úveru zrazený z istiny hneď pri uzavretí zmluvy nemožno zahrnúť do celkovej výšky spotrebiteľského úveru (právna veta publikovaná pod R 49/2022). Pre splnenie povinnosti veriteľa vyplývajúcej z ustanovenia § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z., musia byť údaje uvedené v spotrebiteľskej zmluve uvedené nielen formálne, ale zároveň musia byť aj úplné, určité, zrozumiteľné a správne, pretože tieto údaje ovplyvňujú rozhodnutie spotrebiteľa vstúpiť do určitého záväzku. Ak by sa pripustil výklad, že akýkoľvek údaj (teda aj chybný) uvedený v zmluve spĺňa podmienky § 9 ods. 2 cit. zákona, stratilo by toto ustanovenie zmysel. Pokiaľ teda údaje predstavujúce obligatórne náležitosti spotrebiteľskej zmluvy nie sú uvedené v zmluve správne, nemožno hovoriť o splnení povinnosti podľa § 9 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch, pričom nespĺnenie z neho vyplývajúcej povinnosti zákon striktnie sankcionuje tým, že spotrebiteľský úver sa stáva od počiatku bezúročný a bez poplatkov (§ 11 ods. 1 písm. b/ zákona č. 129/2010 Z. z.). V tomto smere neexistuje žiadna výnimka a veriteľ sa nemôže zbaviť svojej povinnosti, resp. nemôže konvalidovať nesprávne, či zavádzajúce údaje v zmluve tým, že v nej síce výslovne uvedie, akú čiastku predstavuje poplatok za poskytnutie úveru, avšak zároveň ju prezentuje ako súčasť poskytnutého úveru, teda aktívum, hoci v skutočnosti ide o náklad spotrebiteľa, a to ani za tej podmienky, že klient súhlasí s okamžitým započítaním poplatku za poskytnutie úveru podľa obchodných podmienok. Jednou z podstatných náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere je údaj o celkovej výške úveru. V zmysle definície zákona o spotrebiteľských úveroch ide o maximálnu výšku alebo súčet všetkých finančných prostriedkov poskytnutých na základe zmluvy. Zákon zároveň definuje osobitne aj pojem celkových nákladov spotrebiteľa ako všetkých nákladov spojených s úverom vrátane poplatkov akéhokoľvek druhu. Pokiaľ je teda predmetom posúdenia poplatok za poskytnutie úveru, ktorý je bez pochyb nákladom spotrebiteľa súvisiacim s úverom, potom je pojmovo vylúčené, aby bol zároveň považovaný za finančné prostriedky poskytnuté na základe úverovej zmluvy. V dôsledku navýšenia celkovej výšky úveru o poplatok za poskytnutie úveru nemôže byť správne vypočítaná ani výška RPMN, pretože dôsledkom neoprávneného zahrnutia poplatku za poskytnutie úveru, ktorý predstavuje celkový náklad úveru pre spotrebiteľa, do celkovej výšky úveru, bude podhodnotenie RPMN, keďže výpočet RPMN je závislý od výšky poskytnutého úveru. Navýšenie celkovej výšky úveru o poplatok za poskytnutie úveru má zároveň aj ten následok, že sa bude úročiť nielen poskytnutý úver, ale aj poplatok za jeho poskytnutie, tým pádom dôjde k zvýšeniu celkovej splatnej čiastky a mení sa tým výška hlavného predmetu zmluvy.

19. Rovnako ako súd prvej inštancie aj odvolací súd v tejto súvislosti poukazuje na rozsudok vo veci C-377/14 Radlinger, Radlingerová proti Finway a.s. z 26. apríla 2016, v ktorom Súdny dvor Európskej Únie k požiadavkám na náležitosti spotrebiteľských zmlúv uviedol, že článok 3 písm. l) a článok 10 ods. 2 smernice 2008/48/ES ako aj bod I prílohy I tejto smernice sa majú vykladať v tom zmysle, že celková výška úveru a výška čerpania úveru označujú celkovú sumu, ktorá bola daná k dispozícii spotrebiteľovi, čo vylučuje sumy, ktoré si poskytovateľ úveru účtuje na úhradu nákladov súvisiacich s predmetným úverom a ktoré nie sú tomuto spotrebiteľovi reálne vyplatené. Dôsledkom takéhoto postupu, t.j. zahrnutia nákladov spotrebiteľa spojených s úverom do výšky čerpania úveru, je podhodnotenie RPMN, ktorého výpočet závisí od celkovej výšky úveru (bod 87.).

20. Vo svetle uvedenej judikatúry najvyšších súdnych autorít je podľa názoru odvolacieho súdu právny záver súdu prvej inštancie o nesprávne uvedenej celkovej výške poskytnutého úveru v spotrebiteľskej zmluve, ako aj o nesprávne uvedenej hodnote RPMN vecne správny. Do celkovej výšky poskytnutého spotrebiteľského úveru nemožno započítavať plnenia, ktoré skutočným plnením veriteľa dlžníkovi nie sú, ale v skutočnosti sú plnením dlžníka veriteľovi a teda nákladmi úveru. V tomto smere je správny aj poukaz na definíciu pojmu odplata pri poskytnutí peňažných prostriedkov vyplývajúca z § 1 prvá veta Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z., ktorý tvoria úrok, poplatky a akékoľvek iné odplatné plnenia alebo iné náklady, ktoré sú dohodnuté pri podpise spotrebiteľskej zmluvy a ktoré sú spojené s poskytnutím peňažných prostriedkov alebo vyžadované pri poskytnutí peňažných prostriedkov. Na uvedených záveroch nič nemení ani odvolacia námietka žalobcu, že žalovaný si mal sám zvoliť možnosť úhrady poplatku za poskytnutie úveru z prostriedkov úveru, k čomu poukázal na čl. IV bod 2 Obchodných podmienok. Na tomto mieste odvolací súd zdôrazňuje, že základnou črtou spotrebiteľských zmlúv je to, že tieto sú pre spotrebiteľa vopred pripravené a na dojednanie obsahu zmluvy alebo jej zmeny nie je vytvorený spotrebiteľovi žiaden priestor. Z obsahu zmluvnej dokumentácie skutočne vyplýva, že zvýraznená zmluvná podmienka túto charakteristiku spĺňa. Žalobca preto v odvolaní neodôvodnene prezentuje názor, že ide o individuálne dojednanú zmluvnú podmienku ako aj, že súd svojím posúdením prípadu zakazuje stranám dohodu na úhradu poplatku z rovnakého účtu, na ktorý bol úver čerpaný.

Podstatné totiž nie je to, že poplatok za poskytnutie úveru bol zrazený z účtu, na ktorý bol úver čerpaný, ale že jeho suma bola zahrnutá do celkovej výšky úveru uvedeného v zmluve, aj keď v tomto rozsahu nebolo dlžníkovi ako spotrebiteľovi reálne umožnené s týmito peňažnými prostriedkami disponovať. K námietke žalobcu, že súd sa pri realizovanom právnom posúdení vôbec nezaoberal možnosťou, že žalovaný mohol mať na účte, na ktorý mu bol úver poskytnutý aj svoje vlastné finančné prostriedky a neskúmal, či práve z nich nemohol byť v súdnom prípade uhradený spracovateľský poplatok odvolací súd uvádza, že tieto tvrdenie žalobcu nielenže neboli preukázané, ale v základnom konaní ani neboli prezentované (tvrdené). Ide teda o novotu vznesenú žalobcom až v odvolacom konaní, na ktorú však nemožno prihliadať, nakoľko nebola uplatnená za podmienok uvedených v § 366 CSP.

21. Celková výška (čerpania) úveru označuje celkovú sumu, ktorá bola daná k dispozícii spotrebiteľovi, čo vylučuje sumy, ktoré si poskytovateľ úveru účtuje za náhradu nákladov súvisiacich s predmetným úverom a ktoré nie sú tomuto spotrebiteľovi reálne vyplatené. Ak žalobca poskytol žalovanému úver v ním požadovanej výške, t.j. vo výške 4. 890,- Eur, od ktorého bol v ten istý deň z týchto peňažných prostriedkov zúčtovaný aj poplatok za poskytnutie úveru vo výške 97,80 Eur, nemožno hovoriť o tom, že žalovanému bola suma 4. 890,- Eur poskytnutá aj reálne. Z uvedeného dôvodu potom ostatné náležitosti uvedené v zmluve (napr. aj RPMN) neboli uvedené správne, pretože žalobca ako dodávateľ vypočítaval všetky ostatné relevantné údaje zo sumy 4. 890,- Eur, a nie zo sumy skutočne poskytnutej, t.j. sumy 4. 792,20 Eur. Vzhľadom neuvedenie správnych údajov v zmluve o úvere je treba považovať žalovanému poskytnutý spotrebiteľský úver za bezúročný a bez poplatkov, a teda žalovaný má povinnosť vrátiť len sumu reálne poskytnutú spolu so zákonným úrokom z omeškania, ako správne uviedol v napadnutom rozhodnutí už súd prvej inštancie.

22. Odvolací súd sa stotožňuje aj so záverom súdu prvej inštancie, že bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru je založená aj nesprávnym uvedením výšky ročnej percentuálnej miery nákladov úveru v posudzovanej zmluve, čo je následkom nesprávne dosadených parametrov úveru do vzorca pre jej výpočet. Pri výpočte RPMN malo byť vychádzané z celkovej výšky úveru 4. 792,20 Eur a nie 4. 890,- Eur, pričom v takomto prípade by správna hodnota RPMN po dosadení do vzorca v zmysle § 19 ods. 1 v spojení s prílohou č. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. mala byť 17,56% a nie v zmluve uvádzaných 16,57%. V tomto smere prezentované odvolacie námietky žalobcu neobstoja a nemôžu zvrátiť záver, o existencii predpokladov uplatnenia sankcie bezúročnosti a bezpoplatkovosti spotrebiteľského úveru. Pre vecnú správnosť uplatnenia sankcie bezpoplatkovosti úveru neobstoja ani odvolacie námietky žalobcu o nepriznaní nároku na poplatky za poistenie úveru a ostatné vyúčtované poplatky spolu v sume 27,76 Eur. V prípade tejto zákonnej sankcie totiž veriteľ stráca nárok nielen na zaplatenie akýchkoľvek zmluvných úrokov, ale aj na zaplatenie akýchkoľvek poplatkov dohodnutých v zmluve o spotrebiteľskom úvere.

23. Súčasne nebolo zistené také porušenie procesných práv patriacich žalobcovi, ktoré by odôvodňovali záver o porušení jeho práva na spravodlivý proces a to ani pokiaľ ide o nevyhovenie návrhu na vydanie rozsudku pre uznanie. V tomto kontexte odvolací súd poukazuje na právnu vetu publikovanú pod R 25/2022, podľa ktorej možno za relevantný prejav spotrebiteľa, že uznáva nárok dodávateľa (§ 282 Civilného sporového poriadku) považovať iba jednoznačný, pochybnosti nevyvolávajúci prejav spotrebiteľa, ku ktorému pristúpil až po osobitnom poučení súdom v zmysle § 292 písm. b) Civilného sporového poriadku. Bez takéhoto poučenia súdom samo vyjadrenie spotrebiteľa, že „si je vedomý dlhu“ a „chce dlžnú sumu zaplatiť“ nemožno považovať za uznanie nároku (rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 7Cdo 179/2020 z 30. novembra 2021). Skutočnosť, že žalovaný vo vyjadrení k žalobe z 28.3.2023 vo všeobecnosti potvrdil čerpanie spotrebiteľského úveru a žiadal o splnenie dlhu z neho v splátkach po 30,- Eur ešte neznamená, že toto vyjadrenie možno považovať za uznanie dlhu vo výške žalobou uplatneného nároku. Záver súdu prvej inštancie vyjadrený v bode 83. odôvodnenia napadnutého rozsudku je preto vecne správny.

24. Vzhľadom na vyššie uvedené tak možno konštatovať správny záver súdu prvej inštancie o dôvodnosti zamietnutia žaloby nad rozsah vyplývajúci z výroku I. napadnutého rozsudku a teda aj vecnú správnosť výroku II. napadnutého rozsudku.

25. Správnemu výroku vo veci samej zodpovedá aj správny výrok III. napadnutého rozsudku týkajúci sa nároku na náhradu trov konania. Súd prvej inštancie pri rozhodovaní o trovách konania vychádzal z pomeru úspechu strán sporu. Zohľadňujúc skutočnosť, že žalobca bol prevažne neúspešný (žalobca bol

neúspešný v rozsahu 73 % a žalovaný neúspešný v rozsahu 27 %), v prípade ktorom by mal nárok na náhradu trov konania žalovaný (a to v rozsahu 46 %), správne náhrada trov konania žalovaného nebola priznaná, ak si túto náhradu žalovaný neuplatnil a ani mu zo spisu žiadne trovy konania nevyplývali.

26. I podľa už konštantnej judikatúry tak národných, ako aj nadnárodných súdov, vyplýva, že súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranami sporu, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných stranami. Odôvodnenie rozhodnutia tak nemusí dať odpoveď na každú jednu poznámku, či pripomienku strany sporu, ktorá ju nastolila. Je však nevyhnutné, aby bolo reagované na podstatné a relevantné argumenty strán (viď napr. aj rozhodnutia ÚS SR II. ÚS 251/04, II. ÚS 200/09 a podobne). Na ďalšiu irelevantnú argumentáciu žalobcu zachádzajúcu do nadbytočných podrobností, nespôsobilú už privodiť úspech odvolaniu, preto odvolací súd nepovažoval za potrebné reagovať špecifickou odpoveďou.

27. Na základe vyššie uvedeného odvolací súd v zmysle § 387 ods. 1 a 2 CSP rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom rozsahu, t. j. výroku II. a súvisiacom výroku III. o trovách konania ako vecne správny potvrdil.

28. V odvolacom konaní žalobca v zásade nebol úspešný. Naopak fakticky plne úspešný bol žalovaný, ktorému v zmysle § 255 ods. 1 CSP v spojení s § 396 ods. 1 CSP vznikol nárok na náhradu trov odvolacieho konania. Z obsahu spisu vyplýva, že žalovaný bol v odvolacom konaní pasívny, k odvolaniu sa nevyjadril, náhradu trov odvolacieho konania si neuplatnil, a podľa obsahu spisu mu ani žiadne trovy v odvolacom konaní nevznikli. Odvolací súd vychádzajúc z čl. 17 Základných princípov CSP zakotvujúcich procesnú ekonómiu rozhodol tak, že v odvolacom konaní úspešnému žalovanému náhradu trov odvolacieho konania nepriznal. Inak by rozhodovanie postupom najskôr podľa § 262 CSP v spojení s § 396 ods. 1 CSP o priznaní nároku strane na náhradu trov konania a následne súdom prvej inštancie o výške náhrady trov konania, za situácie, keď oprávnenej strane žiadne trovy v konaní nevznikli, by bolo zjavne nielen nelogické, ale i v rozpore so zásadou hospodárnosti civilného súdneho procesu.

29. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).